

Број: 644/3
Датум: 26.06.2025.

**ПЛАН ПОСЛОВАЊА
ИНСТИТУТА ЕКОНОМСКИХ НАУКА
ЗА 2026. ГОДИНУ**

Београд, децембар 2025. године

САДРЖАЈ

1. ОПШТИ ПОДАЦИ.....	3
2. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА.....	4
2.1 Саветодавна тела ИЕН.....	5
2.2 Истраживачки департмани	5
2.3. Кабинет директора (Административно-техничка служба)	5
3. ПЛАН АКТИВНОСТИ У 2026	6
3.1 интегрисане функције.....	6
Заједничке активности.....	7
Научноистраживачке активности	9
Индикатори успеха за 2026. годину.....	10
3.2 Истраживачки департмани	10
а) Департман за макроекономију.....	10
б) Департман за економију животне средине	13
в) Департман за економију благостања.....	16
г) Департман за дигиталну економију	20
д) Департман за економику иновација	21
ђ) Департман за економску историју и теорију.....	26
3.3 канцеларија за пројекте и трансфер знања	31
Оперативни план	31
Циљеви рада ПКТО у 2026. години.....	32
Главни правци рада и активности.....	32
Оперативни план по месецима.....	37
3.4 Кабинет директора.....	38
Библиотека и интернет центар	39
3.5 Медијска комуникација.....	40
Медиа план.....	42
3.5 Зависне институције.....	43

1. ОПШТИ ПОДАЦИ

Институт економских наука (ИЕН) је основан 1958. године као Одељење за економска истраживања и методологију планирања Савезног завода за привредно планирање. Под тим именом деловао је до 1962. године, када је Уредбом СИБ-а формиран као Југословенски институт за економска истраживања ("Сл. лист ФНРЈ" бр. 52/62). Одлуком Окружног привредног суда у Београду од 16.1.1969. године ИЕН је добио садашњи назив Институт економских наука. Одлуком Скупштине СР Србије РС бр. 92 од 15.12.1977. године (Службени гласник СР Србије, бр. 51/77) Република Србија је преузела вршење оснивачких права над Институтом економских наука из Београда.

Одлуком Министарства науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије (у даљем тексту Министарство) број: 660-01-00039/2024-03 од 04.11.2024. године, Институт економских наука у Београду акредитован је као научни институт – установа у области друштвених наука – економија. Институт економских наука у Београду уписан је у Регистар научноистраживачких организација у складу са чланом 62. став 3. Закона о научноистраживачкој делатности.

Институт економских наука је регистрован код Привредног суда у Београду, према Решењу број 1. Фи-323/2011, од 02.06.2011. године и уписан у регистарски уложак број 1-967-00.

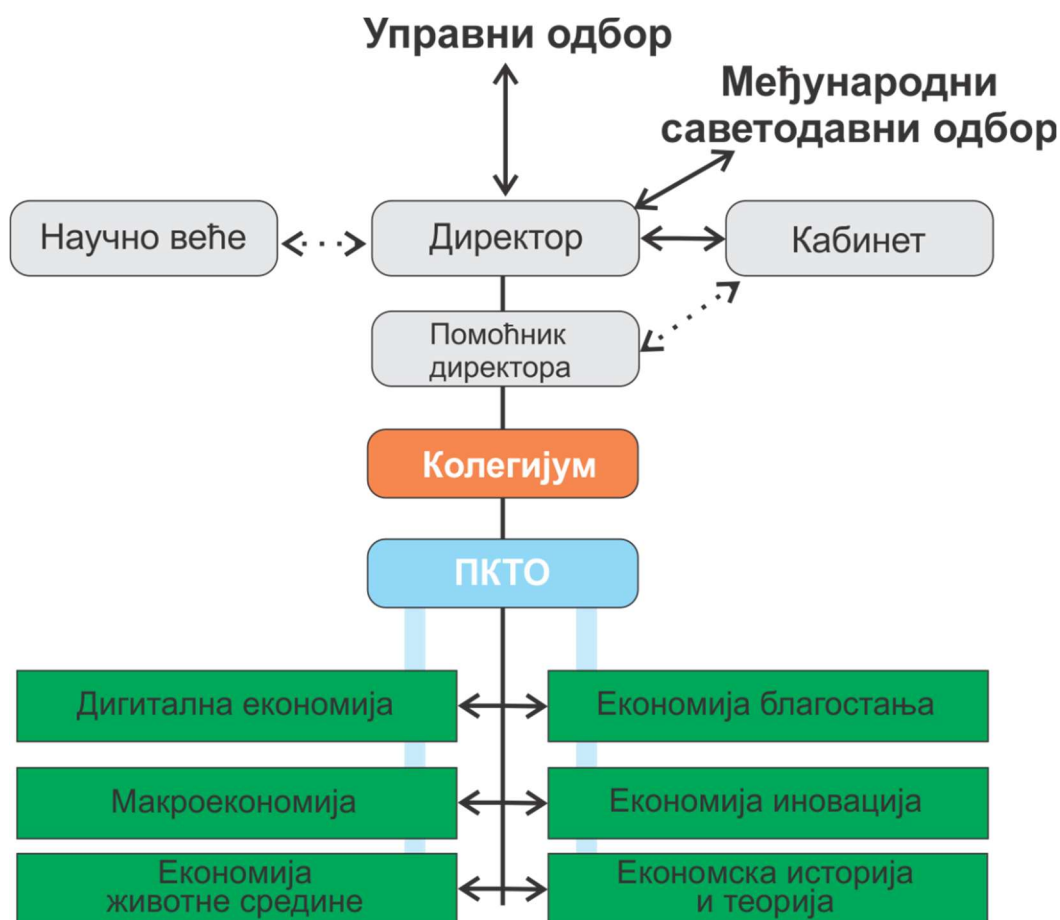
Оснивач Института економских наука је Република Србија. ИЕН послује средствима у државној својини, користи непокретности и друга средства у складу са Законом којим се уређују средства у својини Републике. Основни подаци о ИЕН су:

Пун назив:	Институт економских наука, Београд
Адреса:	Змај Јовина 12, 11000 Београд
Облик организовања	Установа
Облик својине:	Државна
Број запослених:	54
Матични број:	07041144
Порески број:	100039204
Шифра основне делатности:	73201
Електронска адреса:	office@ien.bg.ac.rs
Сајт:	www.ien.bg.ac.rs
Телефон:	+381 11 26 23 055
Директор:	др Јован Зубовић
Година оснивања:	1958.

2. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА

Институт економских наука је у периоду 2016-2025 године постепено прилагођавао организациону структуру са циљем повећања ефикасности људских ресурса, унапређење квалитета рада и ефективности процеса унутар ИЕН. Од почетка 2023. године, а у складу са Стратегијом'25 настављена је реорганизација рада у ИЕН. Административни, координациони и оперативни послови у оквиру научноистраживачких активности су се, привремено на период од три године, организовали у два сектора - за основна и за примењена истраживања. Истовремено, у научноистраживачком раду, истраживачи су распоређени у шест тематски различитих истраживачких Департмана. Од 2023 године, а у складу са Стратегијом'25, истраживачки Департмани су постепено почели да преузимају већу одговорност у реализацији активности у пројектној области, уз додатно јачање департманских пројектних капацитета коришћењем ресурса и знања Канцеларије за пројекте и трансфер знања. Канцеларија за пројекте и трансфер знања (ПКТО) успостављена је Планом трансформације ИЕН и представља интерну јединицу подршке истраживачима у свим облицима пројектних активности, као и јачању њихових капацитета у области трансфера знања,

Од 2026. године почиње примена нове Стратегије'30 за период 2026-2030. Стратегију'30 прати и нова организациона структура која је дата следећим приказом.

2.1 САВЕТОДАВНА ТЕЛА ИЕН

Колегијум Института економских наука је главни саветодавни орган института. Колегијум чине Директор, помоћник директора, руководиоци департмана и руководицац ПКТО. Састанци колегијума се одржавају једном месечно, по правилу првог понедељка у месецу. На састанке колегијума се по потреби могу позвати и остали запослени ИЕН.

Међународни саветодавни одбор (МСО) је формиран у јуну 2023. године. Њега чине три реномираних представника научне и стручне заједнице из иностранства и то:

- Марио Холцнер, Беч
- Славо Радошевић, Лондон
- Матиас Хер, Базел/Београд

Улога МСО је да унапреди међународну сарадњу ИЕН и да обезбеди да се најбоље праксе у управљању научноистраживачким институцијама пренесу на ИЕН. Састанци МСО се одржавају уживо и електронским путем, најмање 2 пута годишње.

2.2 ИСТРАЖИВАЧКИ ДЕПАРТМАНИ

Истраживачки департмани на ИЕН су:

1. Макроекономија,
2. Економија животне средине,
3. Економија благостања,
4. Дигитална економија,
5. Економија иновација
6. Економска историја и теорија.

2.3. КАБИНЕТ ДИРЕКТОРА (АДМИНИСТРАТИВНО-ТЕХНИЧКА СЛУЖБА)

Кабинет директора, са административно-техничком службом, чине помоћник Директора, као и шест запослених у пуном радном односу, као и петоро ангажованих по уговору о делу. Службу чине секретаријат, рачуноводство, портирница, инфо и интернет центар и библиотека. Поред наведеног на институту су у допунском раду са 30% ангажовани и Интерни ревизор и стручњак за људске ресурсе.

3. ПЛАН АКТИВНОСТИ У 2026

3.1 ИНТЕГРИСАНЕ ФУНКЦИЈЕ

У складу са новом организационом структуром Института економских наука, која ступа на снагу 1. јануара 2026. године, оперативни сектори престају са радом, а део њихових функција преноси се на истраживачке департмане. Ова промена има за циљ рационализацију пословних процеса, јачање међудепартманске координације и ефикасније коришћење ресурса института. Истраживачки департмани, као основне организационе јединице, преузимају одговорност за реализацију одређених административних, координационих и оперативних активности које су се раније обављале у оквиру сектора. Део функција сектора, које нису пренете на ниво департмана, се интегришу у постојећи систем рада Института у 2026. години.

У наредном делу, представљена је и оперативна разрада мера, активности и индикатора дефинисаних Стратегијом развоја Института за период 2026–2030, уз нагласак на улогу истраживачких департмана у њиховој примени. У складу са новом организационом структуром, департмани су носиоци већине стратешких активности и одговорни су за реализацију мера које се односе на међународну препознатљивост, унапређење квалитета истраживања, развој иновација, трансфер знања и јачање укупне институционалне ефикасности.

Нова визија Института гласи: „Институт економских наука тежи да постане центар изврсности у области економских истраживања у југоисточној Европи, препознат по иновативним научним приступима и активном доприносу развоју одрживе економије. Снажно повезивање са привредом и друштвом позиционира Институт као кључног актера у обликовању будућих економских политика и развојних пракси.“

У циљу остваривања ове визије формулисана су четири посебна циља:

1. Изградња међународне препознатљивости (ПЦ1)
2. Побољшање релевантности и утицаја истраживања (ПЦ2)
3. Јачање трансфера знања и иновација (ПЦ3)
4. Изградња одрживог и ефикасног института (ПЦ4)

Унапређење изврсности научноистраживачког рада био је један од стратешких циљева ИЕН постављен у Стратегији'25. На крају једног стратешког петогодишњег периода, а пред почетак наредног, реализовани скуп мера и активности на пољу унапређења изврсности научноистраживачког рада се може заокружити извршним резултатима истраживача ИОЕН. Током 2025. године остварени су запажени резултати у научноистраживачком раду организованом по департманима, а што се огледа у повећаном броју радова (укупно 11) објављених у часописима индексираним у највишим категоријама на SCI и SSCI листама (M21a+, M21a и M21). Главни фокус у 2026. години ће бити на подстицању објављивања радова у часописима индексираним у ужој научној области економије, пре свега у часописима које су истраживачки департмани усвојили на основу препоруке Међународног институционалног консултаната током 2025. године. Поред тога, наставиће се рад на јачању квалитета пројектних пријава за конкурентне позиве у земљи и иностранству, уз подршку ПКТО и консултантску подршку у оквиру преко SAIGE пројекта која остаје

на располагању ИЕН до 2027. године. Додатно, наставиће се пракса интерног представљања резултата истраживања започета у 2024. години, укључујући презентације објављених радова од стране извршних истраживача, као и оних који су објавили радове у врхунским међународним часописима. Ова пракса има за циљ размену знања и подстицање изврсности у научноистраживачком раду.

Проблем привлачења научноистраживачког подмлатка, препознат током 2024. године, превазиђен је успостављањем сарадње са Економским факултетом Универзитета у Београду око остваривања стручне праксе коју ће студенти треће и четврте године основних академских студија, мастер и докторских студија имати прилику да остваре на ИЕН. Током 2026. године ће се наставити активности на унапређењу успостављеног механизма кроз расписивање најмање једног конкурса за стручну праксу на Институту, као и успостављање сарадње за привлачење младих практиканата са Факултетом организационих наука.

Заједничке активности

а) Представљање резултата пројеката и сарадње између науке и привреде или јавног сектора

Планира се спровођење најмање четири медијске промоције усмерене на јачање видљивости ИЕН и на представљање конкретних постигнућа пројеката. Ови догађаји биће посвећени приказу резултата који доприносе привреди, јавном сектору и широј заједници, као и подстицању сарадње, умрежавања и размене искустава између истраживача, пословних субјеката и доносилаца одлука.

Рок: први догађај – први квартал 2026. године; преостале активности – континуирано током године.

б) Унапређење дигиталне видљивости кроз редовне објаве

ИЕН ће кроз систематичне и редовне објаве на веб-страници и друштвеним мрежама унапредити своју дигиталну комуникацију. Представљаће се кључни резултати пројеката, студије случаја, иновативна решења и примери позитивног утицаја на економију и друштво, чиме се ствара континуиран извор релевантних информација за стручну и ширу јавност.

Рок: континуирано током године.

в) Праћење и извештавање о услугама Репозиторијума

Активности обухватају редовно месечно праћење коришћења услуга Репозиторијума од стране институција које су то право стекле уговором. Поред тога, радиће се на анализи услова и потенцијала за развој *spin-out* иницијативе, која има за циљ комерцијализацију резултата истраживања и јачање иновационог потенцијала Института.

Рок: месечно извештавање – континуирано током године; анализа могућности за *spin-out* – други квартал 2026. године.

г) Подршка истраживачким департманима у изради интерних база података

Активност подразумева техничку и методолошку подршку департманима у креирању интерних база података које ће служити као основа за систематично научно истраживање и аналитичку обраду резултата.

Рок: континуирано током године.

д) Унапређење часописа *EA* и *JWEE*

Радиће се на доследном праћењу реализације годишњих планова рада оба часописа, као и на омогућавању екстерног стручног усавршавања чланова уредништава, са циљем подизања квалитета научних публикација, као и подизања цитатног индекса.

Рок: континуирано током године.

ђ) Планирање, праћење и оцена научних резултата

Обављаће се квантитативна и квалитативна анализа научних резултата по новим критеријумима, базираним на *COARA* принципима, уз редовно интерно и екстерно извештавање, како би се обезбедила потпуна транспарентност и квалитет научног рада.

Рок: континуирано током године.

е) Унапређење система вредновања за годишње награде

Спроводиће се ревизија и унапређење постојећих критеријума вредновања научних резултата, у складу са најбољим европским праксама, ради обезбеђивања непристрасног и објективног избора добитника годишњих награда.

Рок: континуирано током године.

ж) Јачање кадровских капацитета и компетенција истраживача

Кроз координацију са стручњаком за људске ресурсе спроводиће се активности на развоју и подизању компетенција истраживача, уз примену савремених приступа професионалном усавршавању.

Рок: континуирано током године.

з) Промоција активности и резултата Института и умрежавање

Планирају се активности усмерене на јачање видљивости Института, представљање резултата истраживања и активно повезивање са релевантним националним и међународним актерима.

Рок: континуирано током године.

Научноистраживачке активности

У 2026. години планира се објављивање укупно 137 научних резултата у следећим категоријама, по департманима и укупно:

Научни резултати по М категоријама и департманима							
	Макро	Диги- тална	Инова- ције	ЕЖС	Благо- стање	ДЕИТ	Укупно
Истра- живача	9	7	10	6	9	5	46
M13			1			3	3
M14	2	1	1	1		1	6
M21a				3	1	1	5
M21	2	1	2	2	6	2	13
M22	2	1	3	3	4	1	14
M23	4	5	4	1	2	2	18
M24+			2				2
M24	6		3	1	2	2	14
M33	1	1	3	2	2		9
M34	6	7	1	3	3		20
M42	2		1				3
M44						3	3
M45		2					2
M51	3		1	2	3		9
M52		1					1
M53			1			1	2
M123			2		2		4
M124		1					1
M70	2	1					3
Укупно	30	21	27	18	25	16	137

У 2026. години се планира и организација већег броја научних и стручних скупова самостално или у суорганизацији са другим институцијама.

Научни догађаји			
Назив	Место и време одржавања	Врста	Носилац
Годишња научна конферен- ција ЕФ Суботица	Суботица, мај	Међународна на- учна конференција	ЕФ Суботица, ИЕН-ДДЕ
Социјална предузећа и зелена економија у Србији	Београд, мај	Округли сто	ИЕН-ЕЖС
Applied Economics Conference	Београд, 24-25. септембар	Међународна на- учна конференција	ИЕН-ДЕБ и У- ниверзитет Антверпен

Advancing Research Assessment in Serbia - ARISE	Београд, јули	Стручна конференција	ИЕН-ДЕИ
Економска историја Југославије	Београд, октобар	Научна конференција	Институт за новију историју, ИЕН-ДЕИТ
International Scientific Conference on Innovation Economics, Policy and Entrepreneurship	Београд, Октобар	Међународна научна годишња конференција ИЕН	ИЕН-ДЕИ
Годишња конференција Београдске банкарске академије	Београд, новембар	Међународна научна конференција	ББА, ИЕН-ДДЕ
Економика дувана	Ниш, октобар	Округли сто	ИЕН-ДЕБ

Индикатори успеха за 2026. годину

- Најмање 15 радова објављених у WOS и SCOPUS базама из ужих области економије
- Најмање 2 студијске посете ради умрежавања и јачања сарадње са институцијама у иностранству у циљу заједничког учешћа на пројектима.
- Одржане најмање 2 обуке из области савремених методологија истраживања
- Одржано најмање 6 интерних презентација резултата научноистраживачког рада
- Најмање 6 обука и 1 студијска посета реализовани за подизање капацитета истраживача за реализацију примењених истраживања.
- Најмање 4 млада истраживача у звању истраживач приправник/сарадник укључена у рад ИЕН
- Један пројекат одобрен за финансирање од стране Фонда за науку
- Најмање једно учешће сваког истраживача на националној или међународној научној конференцији
- Најмање један научни догађај организован од стране сваког истраживачког департмана
- Уведен *DMS (Data Management system)* у рад ИЕН

3.2 ИСТРАЖИВАЧКИ ДЕПАРТМАНИ

а) Департман за макроекономију

Основни циљ: Допринос академској заједници, креаторима јавних политика и ширем друштву продукцијом извршних истраживања у области економског и друштвеног развоја.

Руководилац:

др Александар Здравковић

Чланови:

Др Дарко Марјановић, др Исидора Љумовић, др Елена Јовичић, др Душко Бодрожа, др Биљана Видука, ма Љубивоје Радоњић, ма Невена Јоловић, ма Јелена Вујадиновић

Активности

Током 2026. године, Департман за макроекономију усмериће истраживачке капацитете ка остварењу дефинисаног циља Департмана спровођењем следећих активности, груписаних према примарном доприносу посебним циљевима (ПЦ) Стратегије Института.

Допринос реализацији Стратегије'30

ПЦ2: Побољшање релевантности и утицаја истраживања, Мера 2.1 Повећање броја објављених радова у референтним часописима, Мера 2.2 Усмеравање истраживања на документе јавних политика

Унапређење квалитета научно-истраживачког рада у кључним истраживачким областима Департмана, са посебним фокусом на перформансе страних директних инвестиција (СДИ) у Србији и региону Централне и Источне Европе као примарне истраживачке теме. Истраживања о СДИ које спроводи Департман обухватају сагледавање мотива инвеститора, структуре СДИ по секторима, квалитета инвестиција у односу на технолошку интензивност и додатну вредност, као и допринос СДИ одрживом развоју и запошљавању. Са аспекта националног стратешког оквира Србије, СДИ су препознате као кључни инструмент у документима као што Стратегија индустријског развоја, Стратегија паметне специјализације и Програм економских реформи. Ови документи наглашавају потребу за преласком са квантитативног привлачења инвестиција ка квалитативно селективним СДИ, које подстичу иновације, извоз и регионални развој. Такође, потреба за политике подстицања инвестиција које обезбеђују паметан, одржив и инклузивни развој су препознате и у стратешком оквиру развоја Европске уније, укључујући Европски зелени договор, Индустријску стратегију ЕУ, као и кохезионе политике. Очекивани резултат ове активности у 2026. години је минимум један рад у области СДИ, заснован на текућим истраживањима, објављен у категорији М22 или више, као и један *Working paper* заснован на истраживањима у области СДИ која ће бити спроведена у 2026. години.

Успостављање интерне базе података о страним директним инвестицијама, у циљу јачања истраживачких капацитета Департмана да континуирано спроводи емпиријска истраживања у области СДИ као примарној истраживачкој области и формулише јавне политике засноване на доказима и чињеницама. Истовремено, база би позиционирала Департман као референтну институцију за СДИ анализе у Србији, повећавајући његову научну видљивост, међународну препознатљивост и потенцијал за сарадњу са домаћим и иностраним истраживачким институцијама и доносиоцима одлука. Развој базе ће бити заокружен дисеминационим активностима, кроз организацију округлог стола, интерну презентацију истраживачима ИЕН и промоцију на друштвеним мрежама.

Успостављање континуитета у креирању докумената јавних политика. Континуирано креирање докумената јавних политика је усмерено ка јачању капацитета за формулисање јавних политика заснованих на доказима и чињеницама, јачање видљивости Департмана и успостављању аналитичких основа на којима ће бити засноване будуће пројектне пријаве и сарадња са партнерима. Конкретно, планирана је израда једног документа јавне политике у области конкурентности чији ће носиоци бити млади истраживачи Департмана како би стекли потребно искуство за самостални рад, уз менторство искуснијих чланова.

Јачање капацитета Департмана за обављање изврсног научно-истраживачког рада. Планирана је организација најмање две обуке (самостално или на нивоу ИЕН), са фокусом на примену алата вештачке интелигенције у научно-истраживачком раду, као и редовни квартални интерни семинари на којима ће истраживачи Департмана представљати текућа истраживања. Такође, планирано је и ангажовање практиканта кроз позив ИЕН, уз менторску подршку члана Департмана, чиме се доприноси преносу знања и подмлађивању истраживачког тима. Додатно, Департман ће усмерити фокус и пружити подршку како би минимално један истраживач обавио краткорочно стручно усавршавање или студијски боравак у иностранству.

ПЦ1 Изградња међународне препознатљивости, мера 1.1 Интеграција у европски истраживачки простор, мера 1.2 Оснаживање партнерства на међународном нивоу

Унапређење ефективности у припреми пројектних апликација за конкурентне позиве. Ова активност има за циљ успостављање праксе проактивног планирања припрема пројектних пријава, тематски уско везаних за примарне истраживачке области Департмана. То ће заменити праксу припрема пројектних пријава које се *ad hoc* прилагођавају темама отворених позива. Ова активност ће бити блиско у вези са остварењем микро-планова ПКТО кроз јачање капацитета Департмана за систематично препознавање релевантних домаћих и међународних позива и благовремену припрему квалитетних пројектних пријава. Успостављањем унутрашње координације за праћење конкурентних позива и континуиране сарадње са ПКТО, створиће се услови за ефикасније планирање, расподелу одговорности и усклађеност пројектних апликација са захтевима позива. Очекивани резултат ове активности у 2026. години је једна поднесена пројектна пријава за V4 фонд на тему утицаја кинеских инвестиција на регион, као и иницирање још једне пројектне пријаве из домена кључних истраживачких области Департмана у зависности од изабраног позива.

Јачање међународне сарадње. Ова активност је усмерена на систематско успостављање и развој партнерстава са релевантним међународним институцијама, примарно у региону Централне и Источне Европе, ради заједничког учешћа у истраживачким и пројектним иницијативама, у координацији са активностима планирања припрема пројектних пријава. У циљу реализације ове активности, у 2026. години је планирано учешће на конференцији *9th Workshop on Macroeconomic Research* у Кракову, како би се успоставила сарадња са Департманом за Макроекономију Економског универзитета у Кракову, Пољска.

б) Департман за економију животне средине

Основни циљ:

Основни циљ Департмана за економију животне средине је систематска примена квантитативних и квалитативних истраживачких метода ради разумевања и унапређења интеракција између економије и животне средине. Посебан фокус усмерен је на идентификацију друштвених и институционалних изазова, анализу ефикасности јавних политика и тржишних механизма, као и на креирање аналитички заснованих решења која доприносе одрживом економском развоју, смањењу негативних утицаја на животну средину и очувању природних ресурса за будуће генерације.

Руководилац:

Др Петар Митић

Чланови:

др Аида Ханић, др Јелена Миновић, Др Милена Којић, др Славица Стевановић

Допринос реализацији Стратегије'30

Изградња међународне препознатљивости (ПЦ1)

Департман ће у 2026. години доприносити јачању међународне препознатљивости Института кроз активно учешће у међународним научним мрежама, припрему и подношење пројектних пријава са иностраним партнерима и коауторске научне радове са истраживачима из земље и иностранства.

Побољшање релевантности и утицаја истраживања (ПЦ2)

Истраживачке активности биће усмерене на теме од високог друштвено-економског значаја, као што су зелена транзиција, декарбонизација, циркуларна економија, одрживе финансије и климатске политике. Радиће се на томе да резултати истраживања буду прилагођени у облике погодне за употребу у јавним политикама, укључујући аналитичке извештаје, кратке *policy brief*-ове и учешће у јавним и стручним расправама.

Јачање трансфера знања и иновација (ПЦ3)

Департман ће радити на јачању сарадње са домаћим и међународним академским и јавним институцијама, регионалним развојним агенцијама и другим релевантним актерима, са циљем подстицања трансфера знања и примене истраживачких резултата у пракси.

Изградња одрживог и ефикасног Института (ПЦ4)

У 2026. години Департман ће наставити са унапређењем интерних радних процеса и координације рада чланова Департмана, у складу са заједничким приоритетима и стратешким циљевима Института.

Кључне истраживачке теме у 2026. години

Истраживачке активности Департмана у 2026. години биће груписане у следеће међусобно повезане тематске целине:

- **Зелена транзиција, декарбонизација и секторске трансформације**, са фокусом на институционалне оквире, конкурентност, климатске политике и економске ефекте зелене (и праведне) транзиције.
- **Циркуларна економија и одржива производња и потрошња**, укључујући анализу индустријских ланаца вредности, индикатора материјалних токова и регулаторних инструмената.
- **Одржива мобилност и транспортне политике**, укључујући електрична возила, инфраструктуру, понашање корисника, јавне политике и економске ефекте декарбонизације саобраћаја.
- **Одрживе финансије и зелена финансијска тржишта**, са посебним освртом на ризике, инструменте и понашање инвеститора у условима криза.

Сва истраживања у наведеним тематским областима заснивају се на интегрисаном методолошком приступу који комбинује напредне квантитативне и квалитативне истраживачке методе. Аналитички оквир обухвата примену савремених економетријских техника, нелинеарних и комплексних модела, као и метода машинског учења и вештачке интелигенције, са циљем дубљег разумевања динамичких односа између економских, еколошких, финансијских и институционалних процеса. Ови квантитативни приступи допуњени су квалитативним анализама јавних политика, институционалних оквира и понашања актера, што омогућава свеобухватну интерпретацију резултата и њихово адекватно позиционирање у контексту друштвених и развојних изазова. На овај начин, Департман обезбеђује методолошку доследност, научну изврсност и применљивост истраживачких налаза у свим областима свог рада.

Оквир и динамика рада Департмана у 2026. години

Током 2026. године, Департман за економију животне средине наставиће да развија и унапређује своје научноистраживачке и пројектне активности кроз континуиран и структурисан приступ раду. Истраживачке активности биће усмерене ка припреми и објављивању научних радова виших категорија, уз паралелни развој и прилагођавање пројектних апликација у складу са релевантним позивима. Рад на пројектима биће третиран као континуиран процес, од идентификације истраживачких изазова до формирања партнерстава и подношења пријава. План рада је конципиран тако да омогући неопходан степен флексибилности за реаговање на непредвидиве прилике, уз очување стратешких приоритета Департмана.

Активности

У 2026. години, активности Департмана за економију животне средине биће усмерене на даље јачање научне изврсности, међународне видљивости и друштвене релевантности истраживања, уз истовремено унапређење интерних процеса и капацитета за реализацију сложених истраживачких и пројектних активности. Планиране активности осмишљене су тако да допринесу реализацији стратешких циљева Института дефинисаних Стратегијом до 2030. године, уз задржавање довољног степена оперативне флексибилности за реаговање на динамично истраживачко и

пројектно окружење. Кроз међународне пројекте, публикације и учешће у научним мрежама јача се међународна препознатљивост Института. Фокус на друштвено релевантне теме и припрему аналитички заснованих резултата доприноси повећању утицаја и релевантности истраживања. Сарадња са јавним и привредним актерима, као и организација тематских догађаја, подржава трансфер знања и његову примену у пракси, док унапређење интерних процеса, алата и планирања ресурса доприноси изградњи ефикасног и одрживог Института.

- **Израда и објављивање научних радова.** Департман ће током 2026. године наставити са израдом и објављивањем научних радова у националним и међународним научним часописима, са посебним усмерењем ка часописима категорија M20. Истраживачки рад биће заснован на интегрисаном квантитативно-квалитативном приступу, уз нагласак на континуитет истраживачких тема и кумулативни научни допринос. Овакве активности директно доприносе унапређењу квалитета, видљивости и утицаја научних резултата Института.
- **Учешће на домаћим и међународним научним и стручним конференцијама.** Посебан нагласак биће стављен на редовно и континуирано учешће чланова Департмана на релевантним домаћим и међународним научним и стручним конференцијама, симпозијумима и специјализованим догађајима за умрежавање. Акценат ће бити на физичком присуству и непосредним контактима, са циљем јачања препознатљивости, размене знања и систематског развоја професионалних и институционалних мрежа.
- **Организација тематског округлог стола.** У току 2026. године планира се организација округлог стола посвећеног темама социјалних предузећа и зелене економије у Србији. Овај догађај имаће за циљ повезивање научних истраживања са конкретним друштвено-економским изазовима, као и отварање простора за дијалог између академске заједнице, доносилаца одлука и других релевантних актера, чиме се јача друштвена релевантност и применљивост истраживачких резултата.
- **Припрема и подношење пројектних пријава.** Департман ће активно радити на припреми и подношењу пројектних пријава ка националним и међународним фондовима, укључујући *Horizon Europe*, *Erasmus+*, *EUKI*, *Visegrad Fund*, Фонд за науку Републике Србије и друге релевантне програме. Пројектне активности биће засноване како на већ припремљеним и развијеним пројектним апликацијама, које ће се по потреби прилагођавати конкретним позивима, тако и на паралелном развоју нових пројектних идеја и пријава. Овакав приступ омогућава континуитет у аплицирању, ефикасније коришћење постојећих истраживачких капацитета и већу флексибилност за укључивање у нове иницијативе и конзорцијуме.
- **Развој и примена интерне мапе позива и извора финансирања.** У циљу ефикаснијег планирања и координације пројектних активности, Департман ће развијати и редовно ажурирати интерну мапу доступних позива и извора финансирања у сарадњи са ПКТО. Овај инструмент представља подршку стратешком управљању ресурсима, правовременом реаговању на финансијске могућности и дугорочној одрживости истраживачких активности.
- **Увођење и коришћење интерних процедура за праћење рада.** Током 2026. године наставиће се увођење и коришћење интерних процедура за праћење истраживачких и пројектних активности, динамике припреме радова и

координације ангажмана чланова Департмана. Ове активности доприносе унапређењу ефикасности рада, транспарентности процеса и усклађивању индивидуалних и заједничких приоритета. Пример ове добре праксе ће се током године представити и руководиоцима осталих департмана.

- **Унапређење сарадње са академским, јавним и привредним актерима.** Департман ће радити на даљем јачању сарадње са домаћим и међународним академским институцијама, као и са релевантним јавним и привредним актерима. Сарадња ће обухватати заједничке истраживачке и пројектне активности, припрему примењених анализа и размену експертизе, чиме се подстиче трансфер знања и примена научних резултата у јавним политикама и пракси.

в) Департман за економију благостања

Основни циљ:

Успостављање конзистентности у истраживању тржишта рада, економских ефеката везаних за јавно здравље, економских и друштвених аспеката ризичног понашања младих, као и утицаја технологије у образовању.

Руководилац:

др Косовка Огњеновић

Чланови:

др Јован Зубовић, др Михајло Ђукић, др Дејана Павловић, др Лара Лебедински, др Оливера Јовановић, др Валентина Вукмировић, др Данијела Стојановић, др Бобан Недељковић

Специфични циљеви:

- Базирање истраживања на релевантним тематским областима ради континуираног праћења и препознавања актуелних трендова и доприноса расветљавању друштвено-економских изазова Србије, те квалитетног одговора кроз испитивање ефеката јавних политика.
- Развој Департмана кроз примену напредних метода истраживања, подизања компетенција истраживача, приступа релевантним изворима података и креирања сопствених података кроз спровођење континуираних анкета и развијања неопходних инструмената истраживања.
- Изградња препознатљивости истраживача Департмана у домаћој и широј научној заједници кроз учешће у релевантним скуповима, објављивање радова у изабраним часописима од значаја за тематске области истраживања Департмана, ширење сарадње са истраживачима у земљи и иностранству и иницирање заједничких активности.
- Јачање сарадње са Канцеларијом за пројекте и трансфер знања у циљу идентификовања релевантних позива, упознавања са начинима подизања знања у области припреме пројектних пријава и ступања у контакт са потенцијалним партнерима, као и добијања прелиминарне оцено квалитета развијених пријава.
- Укључивање истраживачког подмлатка у активности Департмана и увођење у научноистраживачки рад, те сарадња са другим истраживачким департманима Института.

Кључне истраживачке теме у 2026. години

Департман за економију благостања посвећен је реализацији истраживачких тема у следећим областима:

- економици здравља са примарним фокусом на анализу економских ефеката и утицаја на здравље интригираних зависностима од дувана, алкохола и игара на срећу код становништва различите старосне доби;
- менталном здрављу и задовољству животом код младих са фокусом на развој неформалних програма који би допринели унапређењу психолошког, емоционалног и социјалног благостања младих;
- анализи ефеката политика запошљавања са фокусом на узроке дугорочне незапослености и искључености са тржишта рада, дуалностима на тржишту рада, међугенерациском мобилношћу кроз секторе и занимања, као и савременим изазовима тржишта рада;
- образовању са примарним фокусом на дигиталну трансформацију у високом образовању.

Допринос реализацији Стратегије'30

Током 2026. године Департман за економију благостања спроводиће следеће активности ради доприноса остварљивости основног и посебних циљева (ПЦ) Стратегије Института.

Допринос изградњи међународне препознатљивости Института (ПЦ1)

Департман за економију благостања наставиће да реализује одобрене регионалне пројекте остварене кроз сарадњу са Институтотом за међународне економске студије из Беча (*WiiW*) на истраживању о унапређењу политике опорезивања дуванских производа и економским ефектима контролних политика дувана, као и кроз реализацију пројекта о дугорочној незапослености старијих учесника на тржишту рада одобрених кроз грантове Вишеградског фонда. Допринос реализацији ПЦ1 Департман за економију благостања планира да постигне кроз следеће активности:

- Идентификовање релевантних позива и њихово повезивање са тематским истраживачким целинама, уз интензивну сарадњу са ПКТО, могућностима за проналажење нових партнера и јачање интерних капацитета истраживача Департмана (подношење пројектних пријава у оквиру *EU4Health*, *Twinning*, *COST* и других позива).
- Наставак рада са *WiiW* (финансиран од стране *Bloomberg Philantropies*) у оквиру истраживачке иницијативе *Tobacco Taxation in Eastern Europe*, и продубљивање истраживачке теме кроз апликацију на пројектне позиве других финансијера.
- тражење потенцијалних регионалних фондова и партнерстава да би се обезбедио континуитет пројекта започетог кроз Грант Вишеградског фонда.
- Јачање међународне препознатљивости и подизање компетенција истраживача - планирано је да се оствари кроз две студијске посете. Прва студијска посета ће се реализовати на Економском департману Универзитета у Кипру, кроз *ROCS* пројекат одобрен од Фонда за науку. Друга студијска посета ће се

реализовати у *Imperial College*-у у Лондону, а која је планирана кроз поднету пројектну пријаву TТаXIES у оквиру *SAIGE UTRL SSH* програма.

- Учешће на научним скуповима и стручним догађајима са циљем успостављања континуитета у релевантним областима истраживања Департмана. Планирано је учешће на ENSP годишњој конференцији, ESPE конференцији, IEA светском конгресу, конференцији у оквиру COST акције и другим.
- У погледу континуираног јачања међународне препознатљивости планирају се и коауторски радови са истраживачима из иностраних НИО.

Побољшање релевантности истраживања Института и утицаја истраживача (ПЦ2)

Департман за економију благостања је усвојио листу релевантних часописа за тематске области Департмана, на предлог међународног институционалног консултанта, и наставио је да мапира релевантне часописе са циљем унапређења квалитета својих истраживања, усклађује их са релевантношћу тема као одговора на савремене друштвено-економске изазове и позиционирањем у међународној научној заједници, а у ту сврху планирају се следеће активности:

- Повећање броја планираних публикација у часописима највишег ранга у свим тематским областима истраживања, уз унапређење компетенција, нарочито истраживачког подмлатка Департмана, и то кроз укључивање у писање заједничких радова и похађање методолошког семинара, предвиђеног ROCS пројектом, на којем ће се, сви заинтересовани истраживачи упознати са савременим економетријским техникама рада са микроподацима, и биће упућени на релевантну методолошку литературу, а током трајања пројекта биће им омогућене и консултације са партнером из дијаспоре.
- У оквиру поднетог пројекта TТаXIES, а током планиране студијске посете, истраживачи ће бити у могућности да се упознају са микросимулационим моделирањем ефеката пореске политике на јавно здравље и јавне финансије, чија примењивост превазилази дати сегмент јавне политике и омогућава континуитет стицања нових напредних истраживачких вештина.
- Наставља се континуитет сарадње са институцијама и органима јавне власти кроз претходно спровођене пројекте; планира се успостављање нових видова сарадње са циљем идентификовања релевантних друштвено-економских изазова, њиховог превођења у апликативне пројекте са циљем реализације докумената јавних политика, правовремености приоритизације истраживачких тема, израде сажетака за јавне политике и заговарања могућих решења идентификованих проблема (у оквиру планираних пројеката предвиђени су семинари/радионице/и округли столови).
- Повећање видљивости резултата истраживања, планира се кроз објављивање садржаја на друштвеним мрежама, давања краћих изјава медијима везано уз резултате истраживања и сарадњу на спровођењу медијске стратегије.

Укљученост у јачање трансфера знања и иновација (ПЦ3)

Департман за економију благостања планира активности које доприносе јачању трансфера знања и иновација на нивоу Института кроз реализацију следећих активности:

- У плану Департмана је и поднета пројектна пријава (TTaXIES) у оквиру SAIGE UTRL SSH програма АИ_ПОЛА, која има за сврху креирање платформе за евалуацију јавних политика; као и пројектна пријава у оквиру програма Идеје о ефективности политика јавног здравља и могућности креирања иновативног модела за предвиђање потенцијалних ризика.
- Истраживачи Департмана ће иницирати и јачати сарадњу са међународним донаторским организацијама и невладиним сектором ради остваривања краткорочних циљева истраживања, евалуације актуелних политика и програма подршке, те и на тај начин утицати на стварање простора за раст и јачање истраживачких капацитета Института и потенцијала за јачање иновационих приступа, нпр. у сагледавању ефеката и креирању иновативних мера за спровођење јавних политика.
- Планирано је и јачање компетенција истраживача кроз учешће на иновативним радионицама, интерактивним сесијама и информативним семинарима у организацији ПКТО; претходне сесије су се показале ефикасним и резултовале су подношењем више пројектних пријава, нарочито од стране истраживача на почетку каријере.
- Истраживачи Департмана планирају неколико догађаја ради преношења научних сазнања у друштву, и то кроз организовање семинара са преносом знања из међународне праксе креаторима и практичарима јавних политика у нашој земљи, фокусирајући се на изазове дугорочне незапослености код старијих учесника, пре свега жена на тржишту рада, као и радионице/округлог стола за информисање политика у области образовања и тржишта рада о структурним изазовима транзиције послова кроз секторе, планирања каријере и потребних знања на тржишту рада. У те сврхе припремиће се сажети за јавне политике.

Допринос изградњи ефикасног и одрживог Института (ПЦ4)

План Департмана предвиђа реализацију циљева оријентисаних ка изградњи ефикасног и одрживог Института кроз учешће истраживача у програму унапређења компетенција, те је у ту сврху предвиђено укључивање млађих истраживача у систем каријериног планирања, доношење индивидуалних планова развоја и праћење њихове реализације.

- Кроз превиђене активности на пројектима чија реализација је у току, али и кроз активности поднетих пројеката, предвиђено је континуирано унапређење компетенција и недостајућих знања у циљу подизања квалитета реализације истраживања.
- У рад Департмана укључиће се и студенти који су ангажовани у оквиру стручне праксе на Институту. Доследност у обезбеђивању континуитета и квалитет рада истраживачког подмлатка ће се постићи кроз укључивање практиканата и у реализацију планираних научних публикација у 2026. години (објављених радова у часописима).

Допринос креирању финансијског плана

У циљу реализације планираних активности за које су предвиђена средства за департман, утврђена је приоритизација активности, чиме је постигнуто значајно унапређење у планирању расположивих ресурса.

г) Департман за дигиталну економију

Основни циљ:

Стратешко позиционирање Департмана за дигиталну економију као референтног истраживачког центра у области дигиталне економије, кроз фокусирана и друштвено релевантна истраживања, развој пројектних капацитета и активно укључивање у европске и међународне истраживачке и развојне иницијативе

Руководилац:

др Милена Лазић

Чланови:

Др Владимир Симовић, Др Ивана Домазет, др Јелена Крстић, Др Невена Веселиновић, др Ђина Ивановић, ма Марија Антонијевић
Допринос реализацији Стратегије'30

Специфични циљеви:

- **Унапређење научне изврсности у области дигиталне економије:** Систематско унапређење квалитета и релевантности научних истраживања Департмана кроз јасно дефинисане тематске приоритете, са циљем повећања научне продукције у високо ранжираним међународним часописима и јачања видљивости Департмана.
- **Јачање пројектних капацитета и позиционирање Департмана у европским и међународним програмима:** Развој и унапређење пројектних капацитета Департмана кроз припрему и реализацију пројектних пријава у оквиру европских, регионалних и међународних фондова, уз ослањање на постојеће истраживачке и организационе ресурсе Института и фокус на улогу водеће институције или партнера у тематски уско профилисаним пројектима.
- **Јачање релевантности истраживања кроз повезаност са јавним политикама и потребама друштва:** Позиционирање истраживања Департмана као релевантне аналитичке основе за креирање и евалуацију јавних политика у области дигиталне инклузије, дигиталног тржишта рада и дигиталне финансијске писмености, кроз повезивање са стратешким оквирима Европске уније и Републике Србије и сарадњу са националним институцијама, регулаторима и организацијама цивилног друштва.
- **Развој и продубљивање међународне сарадње у стратешки релевантним областима:** Проширење и продубљивање међународне научне и пројектне сарадње кроз систематско умрежавање са академским институцијама, истраживачким центрима и партнерима из ЕУ и ширег међународног окружења (Турска, Кувајт, Оман, НР Кина и др.), са посебним фокусом на партнерства која подржавају дугорочне истраживачке и пројектне приоритете Департмана.

Кључне истраживачке теме у 2026

Департман за дигиталну економију посвећен је реализацији тема у следећим истраживачким областима:

- дигитална трансформација, инклузија и развој људског капитала, са примарним фокусом на развој и мерење дигиталних компетенција (општих, предузетничких и маркетиншких), дигиталну и медијску писменост, као и на инклузију осетљивих група (особе са инвалидитетом, жене и млади) у дигитално друштво; посебан акценат ставља се на примену напредних приступа развоју компетенција, укључујући *game-based learning*, *serious games* и примену вештачке интелигенције усмерене на човека, као и на евалуацију политика и програма из домена дигиталне трансформације;
- дигитално тржиште рада, дигиталне платформе и економске политике у дигиталној ери, са фокусом на дигиталне бизнис моделе и иновације, платформску економију и нове моделе запошљавања, утицај дигитализације на структуру и функционисање тржишта рада, као и на инклузију осетљивих група у дигитално тржиште рада; истраживања обухватају и питања социјалне и економске резилијентности у дигиталној економији, као и евалуацију јавних политика и програма у овој области;
- дигитална финансијска писменост и финансијска инклузија, са примарним фокусом на разумевање и унапређење дигиталне финансијске писмености грађана, инклузиван приступ дигиталним финансијским услугама, доношење финансијских одлука у дигиталном окружењу, као и на заштиту корисника финансијских услуга и унапређење безбедности у дигиталним финансијама.

Допринос реализацији Стратегије'30

Током 2026. године Департман за дигиталну економију ће реализовати следеће активности и на тај начин допринети остварењу основног и посебних циљева (ПЦ) Стратегије Института.

Допринос изградњи међународне препознатљивости Института (ПЦ1) - мера 1.1 Интеграција у европски истраживачки простор, мера 1.2 Оснаживање партнерстава на међународном нивоу, мера 1.3 Успостављање континуитета у истраживачким темама на наднационалном нивоу.

Допринос реализацији ПЦ1 Департман за дигиталну економију планира да оствари кроз систематско унапређење међународне видљивости и релевантности својих истраживања. Активности Департмана усмерене су на јачање присуства у оквиру Европског истраживачког простора кроз усклађивање истраживачких приступа и резултата са највишим међународним стандардима, као и кроз активно учешће у међународним истраживачким мрежама и пројектним конзорцијумима. Посебан акценат ставља се на развој и одржавање стабилних партнерстава са иностраним академским институцијама и релевантним истраживачким организацијама, као и на континуирано позиционирање истраживачких тема Департмана у оквиру наднационалних научних и политичких приоритета, у складу са стратешким оквирима Европске уније. Допринос реализацији ПЦ1 Департман за дигиталну економију планира да постигне кроз следеће активности:

- Систематско праћење и анализа релевантних националних и међународних програма финансирања, са фокусом на позиве који су у директној вези са истраживачким приоритетима Департмана.

- Разрада ограниченог броја јасно дефинисаних пројектних концепата који се ослањају на: (1) постојећу експертизу и истраживачке резултате Департамента, (2) стратешке приоритете Европске уније и Републике Србије, (3) реалне капацитете чланова Департамента и Института.
- Припрема и подношење најмање једне пројектне апликације у којој је Институт економских наука водећа институција, једне пројектне апликације у којој је Институт партнер уз подршку ПКТО.
- Активно учешће чланова Департамента у релевантним *networking* догађајима, тематским радионицама и међународним састанцима, са циљем успостављања и продубљивања сарадње са академским институцијама, истраживачким центрима и другим потенцијалним пројектним партнерима.
- Обезбеђивање да све активности међународне сарадње буду директно повезане са стратешким циљевима Департамента, нарочито у контексту припреме и подношења пројектних апликација у оквиру европских програма који су уско повезани са стратешким областима Департамента.

Побољшање релевантности и утицаја истраживања (ПЦ2) - мера 2.1 Повећавање броја објављених радова у референтним часописима, мера 2.2 Усмеравање истраживања на унапређење јавних политика, мера 2.3 Повећавање видљивости резултата истраживања.

Депарتمان за дигиталну економију континуирано идентификује и ажурира листу приоритетних међународних научних часописа релевантних за своје стратешке истраживачке области, ослањајући се на препоруке међународног консултанта и анализу позиционирања истраживачких тема у оквиру савремених научних токова. Овај процес усмерен је на систематско унапређење квалитета научних резултата, боље усаглашавање истраживачких тема са потребама јавних политика у области дигиталне економије и циљано усмеравање публикаовања ка часописима највиших категорија. Истовремено, посебна пажња посвећује се повећању видљивости резултата истраживања кроз њихово активније представљање научној и стручној јавности, као и релевантним институцијама и доносиоцима одлука, чиме се додатно јача међународна препознатљивост и друштвена релевантност истраживачког рада Департамента. У ту сврху, планирају се следеће активности:

- Идентификација, анализа и систематизација кључних међународних научних часописа (*Scopus* Q1/Q2) релевантних за истраживачке приоритете Департамента, укључујући усклађивање са препорукама међународног консултанта.
- Планирање, израда и подношење најмање три научна рада у часописима са идентификоване листе.
- Јачање истраживачких капацитета чланова Департамента кроз циљано стручно усавршавање и интерни трансфер знања.
- Идентификација приоритетних јавнополитичких тема повезаних са пројектним резултатима Департамента.
- Структурирана дисеминација научних резултата Департамента кроз академске и институционалне мреже, званичне канале Института, учешће на релевантним научним конференцијама у земљи и иностранству.
- Активно учешће у међународним истраживачким мрежама и иницијативама.

Укљученост у јачање трансфера знања и иновација (ПЦ3) - мера 3.3 Подстицање примене научних сазнања у друштву и привреди.

Департман за дигиталну економију планира активности усмерене на јачање трансфера знања и иновација, са циљем да се резултати научних истраживања ефикасније преводe у препоруке за јавне политике, применљива решења и шире друштвене ефекте у контексту дигиталне трансформације. Посебан акценат ставља се на систематско приближавање истраживачких налаза доносиоцима одлука, привреди и широј јавности, као и на подстицање њихове практичне примене у креирању инклузивних и одрживих економских политика. У том циљу, Департман ће реализовати следеће активности:

- Израда фокусираног *policy brief*-а и докумената у вези са анализом и креирањем јавних политика (М124).
- Планирано и циљано представљање резултата истраживања Департмана кроз медијска гостовања, јавне дискусије и стручне догађаје, са циљем повећања разумевања и утицаја истраживања у широј јавности.
- Планирано учешће чланова Департмана на међународним конференцијама, форумима и *networking* догађајима у области дигиталне економије, са циљем јачања видљивости, успостављања нових контаката и позиционирања Департмана као кредибилног међународног партнера.

Допринос изградњи ефикасног и одрживог Института (ПЦ4) - мера 4.3 Побољшање управљачких механизма

План активности Департмана за дигиталну економију усмерен је ка јачању институционалних капацитета и унапређењу одрживости рада кроз системско развијање људских ресурса и унапређење интерних управљачких механизма. Посебна пажња биће посвећена подизању истраживачких и пројектних компетенција кроз континуирано стручно усавршавање и активно укључивање истраживача у реализацију текућих и планираних научноистраживачких пројеката. У том контексту, планира се:

- Структурисано укључивање млађих истраживача у активности Департмана, уз развој индивидуалних планова професионалног развоја и праћење њихове реализације у складу са истраживачким приоритетима Института. Паралелно са тим, Департман ће радити на даљем унапређењу интерних процедура за праћење и вредновање истраживачких резултата, као и на оптимизацији начина рада и организације активности у циљу повећања ефикасности и квалитета истраживачког процеса.
- У рад Департмана биће укључени и студенти ангажовани кроз програме стручне праксе, са фокусом на њихово постепено увођење у истраживачке и аналитичке активности, укључујући учешће у припреми научних публикација планираних за 2026. годину. На овај начин, Департман доприноси изградњи континуитета, квалитета и дугорочне одрживости истраживачког подмлатка Института.

Допринос креирању финансијског плана

У циљу ефикасне реализације планираних активности за које су опредељена средства Департмана, успостављен је интерни систем финансијског планирања заснован на заједничком доношењу одлука и јасној приоритизацији активности. Распоређивање ресурса врши се у складу са стратешким циљевима Департмана, уз фокус на финансирање оних активности за које се, на нивоу Департмана, процени да имају највећи потенцијал за остваривање планираних научних, пројектних и друштвених резултата. На овај начин обезбеђено је транспарентније и рационалније управљање расположивим средствима, као и већа повезаност између финансијских одлука и дугорочних развојних приоритета Департмана.

д) Департман за економику иновација

Основни циљ:

Унапређење научне изврсности, пројектне активности и релевантности Департмана за економију иновација кроз фокусирана истраживања у области иновација и јачање сарадње на националном и међународном нивоу.

Руководилац:

Др Лазар Живковић

Чланови:

др Александра Брадић-Мартинковић, др Соња Ђуричин, др Исидора Бераха, др Дијана Штрбац, др Марија Мосуровић, др Марија Лазаревић, др Михаило Пауновић, др Јелена Бановић, др Никола Василић

Допринос реализацији Стратегије'30

Остваривање наведеног циља Департмана директно доприноси реализацији кључних стратешких опредељења и посебних циљева Института. Кроз активности планиране за 2026. годину, Департман за економију иновација ће:

- јачати међународну препознатљивост Института кроз активно укључивање у европске истраживачке мреже и међународне пројекте, као и кроз организацију међународне научне конференције.
- унапредити релевантност научних истраживања усмеравањем истраживачког рада ка кључним друштвено-економским изазовима у области иновационе политике, уз повећање броја *policy-oriented* публикација намењених креаторима јавних политика;
- систематски доприносити примени истраживачких резултата кроз иницирање сарадње са националним институцијама и креаторима јавних политика.

Кључне истраживачке теме у 2026

Истраживачке активности Департмана за економију иновација у 2026. години биће фокусиране на две међусобно повезане тематске целине, које одражавају континуитет досадашњег рада и стратешко опредељење ка анализи иновација у привреди и јавним политикама.

- Иновације у малим и средњим предузећима и фактори иновативности

Прва истраживачка тема усмерена је на анализу иновационих активности малих и средњих предузећа (МСП), са фокусом на идентификацију кључних фактора који утичу на њихову конкурентност и пословне перформансе. Истраживања у овој области обухватају утицај организационих, технолошких, финансијских и институционалних фактора, као и улогу знања, сарадње и учења у процесу иновирања у МСП сектору.

- Иновациона политика за МСП, предузетништво и развој стартап екосистема
Друга истраживачка тема фокусирана је на анализу иновационих политика усмерених ка малим и средњим предузећима и стартап екосистему. Истраживања у оквиру ове теме обухватају анализу јавних политика и инструментата подршке иновацијама, са нагласком на развој стартап екосистема и подстицање иновативних МСП.
Посебна пажња у оквиру ове теме, биће посвећена истраживању нове парадигме у иновационој политици - трансформационој иновационој политици, односно анализи начина на који политике у области науке, технологије и иновација могу допринети решавању друштвених изазова и остваривању циљева одрживог развоја.

Активности

Током 2026. године, Департман за економију иновација усмериће своје активности ка остварењу дефинисаног циља и посебних циљева Стратегије института кроз следеће области деловања:

Унапређење квалитета истраживачког рада (ПЦ1)

Активности Департмана у овој области биће усмерене на јачање истраживачких капацитета чланова Департмана. Посебан акценат биће стављен на унапређење методолошких и аналитичких компетенција, као и на унапређење квалитета научних публикација. У том контексту, планира се:

- континуирано стручно усавршавање истраживача у примени савремених истраживачких метода у научном раду;
- јачање интерне размене знања кроз редовне научне сесије и дискусије;
- систематско усмеравање истраживачког рада ка публиковању у референтним међународним научним часописима, уз јасно дефинисање приоритетних канала за публиковање у складу са тематским профилем Департмана;
- унапређење континуитета истраживања у области економије иновација, како би се омогућио кумулативни научни допринос и већа међународна видљивост резултата.

Јачање пројектних активности и континуитета истраживања

Значајан део активности Департмана биће усмерен на даље јачање пројектних капацитета и обезбеђивање континуитета истраживања кроз националне и међународне пројекте. Акценат ће бити стављен на:

- реализацију одобрених међународних пројеката, са посебним фокусом на научне и аналитичке резултате, као и на њихову применљивост;

- припрему и подношење пројектних пријава које се директно ослањају на постојеће истраживачке резултате и експертизу Департмана;
- јачање сарадње са Канцеларијом за пројекте и трансфер знања у процесу идентификације релевантних позива, развоја пројектних идеја и финализације пријава;
- активности усмерене на обезбеђивање континуитета и институционалног позиционирања пројекта „Иновациони пулс“ као трајног аналитичког инструмента за праћење и анализу иновационог система Србије.

Међународна сарадња и видљивост (ПЦ2)

Током 2026. године, активности у области међународне сарадње биће усмерене на продубљивање постојећих партнерстава и успостављање нових облика сарадње са међународним институцијама и истраживачима. Планиране активности обухватају:

- активно учешће у COST акцији као платформи за размену знања;
- иницирање и реализацију заједничких научних радова са међународним партнерима, у тематским областима од стратешког значаја за Департман;
- учешће чланова Департмана на међународним научним и *networking* догађајима;
- организацију годишње међународне научне конференције Института као централног догађаја за умрежавање, размену знања и промоцију истраживачких резултата у области економије иновација.

Национална релевантност истраживања (ПЦ2)

Активности у оквиру реализације циља биће усмерене на јачање улоге Департмана као релевантног научно-истраживачког и аналитичког партнера у оквиру националног иновационог система. У том смислу, Департман ће:

- систематски развијати и продубљивати сарадњу са националним институцијама, креаторима јавних политика и другим релевантним актерима у области иновација;
- иницирати и спроводити истраживања и анализе усмерене ка конкретним потребама јавних политика и друштвено-економским изазовима;
- припремати аналитичке извештаје, *policy brief*-ове и друге облике стручних публикација намењене доносиоцима одлука.

ђ) Департман за економску историју и теорију

Основни циљ:

Департман повезује економску историју, хетеродоксну економску теорију и примењене методологије у јединствен истраживачки оквир. Наша мисија је да кроз систематично истраживање, анализу и иновативне методолошке праксе пружимо увиде који осветљавају кључне економске процесе прошлости и садашњости и тиме омогућимо боље разумевање савремених изазова.

У раду департмана се користи широки спектар методологија: клиометрију, анализе временских серија, математичку економску теорију и економску антропологију ослоњену на критичке, пост-развојне и деколонијалне перспективе, што омогућава

комбиновање квантитативних и квалитативних увида, као стандардних метода у хуманистици.

Руководилац:

Др Марко Миљковић

Чланови:

Др Милица Кочовић Де Санто, Др Владимир Андрић, Др Дамјан Матковић и Др Емилија Цветковић

Истраживања департмана посебно су релевантна за разумевање економских процеса у Србији и региону, који се суочавају са изазовима мале отворене привреде, постсоцијалистичке транзиције, технолошких промена и демографских кретања. Анализа историјских развојних модела, енергетских политика и друштвено-економских трансформација пружа критички оквир за саветовање јавних политика и дугорочно планирање.

Специфични циљеви

- *Развој истраживачке основе за припрему пројектних пријава*
Систематско прикупљање, анализа и концептуализација историјских, економских и енергетских података ради креирања кохерентних истраживачких оквира погодних за националне и међународне пројектне позиве, посебно у областима енергетике, индустријског развоја, зелене транзиције и нуклеарне политике.
- *Продубљивање научних истраживања кроз продукцију релевантних академских радова*
Развој оригиналних научних радова који комбинују економску историју, хетеродоксну економску теорију и политичку економију, са циљем објављивања у домаћим и међународним часописима и зборницима највиших категорија од значаја за профил Департмана.
- *Јачање интердисциплинарности и методолошке иновативности*
Интеграција квантитативних и квалитативних методолошких приступа у истраживањима, како би се обезбедили аналитички снажни резултати који могу послужити као основа за конкурентне пројектне пријаве и даљи научни развој.
- *Позиционирање Института у кључним истраживачким темама од јавног интереса*
Кроз истраживања енергетске транзиције, нуклеарне енергије и индустријског наслеђа, допринети изградњи препознатљивог научног профила ИЕН као релевантне институције за анализу дугорочних развојних политика.
- *Проширивање сарадње са постојећим и идентификовање нових потенцијалних сарадника (индивидуалних и институција) у земљи и иностранству*
Наставак и унапређење сарадње са већ оствареним партнерима (IOS Regensburg, ZRS Koper, CKPIS Pula и др.), уз активно тражење нових потенцијалних партнера са циљем остварења заједничких истраживања (научни радови, пројектне пријаве и слично), чиме се јача институционални капацитет, препознатљивост и истраживачка одрживост Департмана.

Очекивани исходи

- *Објављени и припремљени научни радови*
Израда и подношење научних радова за објављивање у рецензираним часописима и тематским зборницима највиших категорија, као и припрема радних верзија (*working papers*) које служе као основа за даља истраживања и пројектне апликације. У 2026. години, највећи број научних радова је планиран у категоријама М10 и М20 (12 од 16 радова), уз видљиву оријентацију на стране часописе, посебно у највишим категоријама (М21а, М21, М22).
- *Развијени истраживачки концепти за пројектне пријаве*
Одговарајућа истраживања спроведена и формулисани јасни истраживачки пакети, истраживачка питања и методолошки оквири који се могу директно применити у пријавама на конкурсе националних и међународних финансијера.
- *Јачање видљивости и научне репутације ДЕИТ и ИЕН*
Повећана заступљеност истраживача Департмана у академским и стручним публикацијама, медијима, као и препознатљивост Института у областима економске и пословне историје, енергетске политике, изазовима економског раста у контексту алтернативних модела, и индустријског наслеђа.
- *Унапређени институционални истраживачки капацитети*
Развој интерних истраживачких база података, методолошких алата и аналитичких оквира који остају трајан ресурс за будуће пројекте и истраживања.
- *Ојачана основа за дугорочну пројектну сарадњу*
Идентификовани потенцијални партнери у земљи и иностранству и иницирани контакти који могу резултирати заједничким пројектним пријавама и истраживачким конзорцијумима у наредним циклусима финансирања.

Допринос реализацији Стратегије'30

Стратешка вредност активности ДЕИТ за Институт огледа се у више димензија. Прво, ово усмерење јача позицију Института као водеће истраживачке институције за економску историју и енергетску политику у Србији и региону. Друго, резултати истраживања пружају релевантну аналитичку подршку креаторима јавних политика, посебно у областима планирања будућег економског раста, енергетике, индустријског развоја и заштите животне средине. Треће, ДЕИТ доприноси јачању јавне видљивости Института кроз учешће у стручним и друштвеним дебатама о кључним развојним питањима.

Кроз укључивање младих истраживача и подстицање интердепартманске сарадње, активности ДЕИТ у 2026. години допринеће дугорочном институционалном развоју, трансферу знања и изградњи истраживачког континуитета. На тај начин, Департман не само да реализује своје истраживачке задатке, већ активно учествује у обликовању стратешког профила Института у складу са његовим мисијама и развојним приоритетима, као и са развојним стратегијама Републике Србије.

Допринос истраживања и континуираног професионалног усавршавања биће усмерен на резултате који, осим обогаћивања укупног научног фонда знања, нуде и

моделе нових системских решења применљивих у креирању јавних политика и стратегија одрживог развоја.

Усмерење истраживачких активности на кључне теме економске, пословне и енергетске историје, хетеродоксних економских теорија и зелене транзиције, ради систематског праћења дугорочних структурних процеса и препознавања континуитета и дисконтинуитета у развоју српске и југословенске привреде. Овакво усмерење омогућава дубље разумевање и ширу контекстуализацију савремених друштвено-економских изазова и пружа аналитичку основу за критичко сагледавање ефеката јавних политика, као и формулисања нових.

Развој ДЕИТ кроз унапређење и комбиновање квантитативних и квалитативних истраживачких метода, укључујући клиометрију, анализе временских серија, историјску анализу извора и интердисциплинарне приступе. Посебан циљ је јачање истраживачких капацитета кроз приступ релевантним архивским, статистичким и другим изворним подацима, као и креирање сопствених база података и дигиталних истраживачких алата.

Наставак изградње и јачања препознатљивости ДЕИТ и његових истраживача у домаћој и међународној научној заједници кроз активно учешће на релевантним конференцијама, објављивање радова у водећим научним часописима и зборницима, као и кроз развој истраживачких мрежа и партнерстава са сродним институцијама у земљи и иностранству. Посебан акценат је на позиционирању ДЕИТ као референтног центра за економску историју региона.

Јачање пројектне оријентације ДЕИТ кроз систематичну сарадњу са Канцеларијом за пројекте и трансфер знања, са циљем идентификовања релевантних националних и међународних позива, развоја истраживачких идеја у пројектне пријаве и успостављања контаката са потенцијалним академским и институционалним партнерима. Овај циљ доприноси финансијској одрживости и дугорочном развоју истраживачких активности.

Укључивање младих истраживача и истраживачког подмлатка у рад ДЕИТ кроз менторство, учешће у пројектима и заједничке публикације, као и подстицање интердепартманске сарадње у оквиру Института. На овај начин ДЕИТ доприноси трансферу знања, институционалној кохезији и континуитету научноистраживачког рада.

Кључне истраживачке теме у 2026

- Економска историја и пословна историја
Истражујемо економски развој кроз историју са посебним фокусом на социјалистичку Југославију, историју предузећа и индустријски развој. Посебну пажњу посвећујемо аутомобилској индустрији, трансферу технологије и развоју дигиталне платформе за мапирање предузећа у Србији, чиме доприносимо пољу индустријских студија наслеђа.
- Енергетска историја и зелена транзиција
Анализирамо историју и динамику енергетског сектора Југославије и Србије, укључујући развој нуклеарне енергије и савремене енергетске изазове. Наша

истраживања обухватају и зелену транзицију, улагања у литијум, рударски сектор и питања заштите животне средине на Западном Балкану. Посебан фокус је на истраживању утицаја Русије на развој енергетског сектора Србије, у прошлости, садашњости и будућности.

- **Хетеродоксне економске теорије**

Наша теоријска истраживања обухватају пост-раст економију, еколошку економију, политичку и друштвену екологију, феминистичку економију, еволуциону и институционалну економију. Укључујемо и постмарксистичке и посткејнзијанске приступе, као и студије друштвених и солидарних економија, економије благостања, културне економије и туризма.

Активности

Активности Департмана у 2026. години биће усмерене на систематску анализу дугорочних економских, енергетских и друштвених процеса у Србији и региону, са посебним фокусом на историјске лекције које могу допринети савременим јавним политикама. Истраживања ће обухватити проблеме економског раста, енергетску транзицију, еколошке изазове, индустријску и технолошку политику, као и развој нуклеарног програма Србије у ширем друштвено-економском и међународном контексту.

Истраживачки фокус биће на анализи енергетске политике и транзиције у дугом трајању, са посебним освртом на историјско наслеђе југословенског и српског енергетског система. Посебан акценат биће на историјској и политичко-економској анализи нуклеарног питања у Србији, са циљем пружања научно заснованих увида у институционалне капацитете, друштвене дилеме и геополитичке оквири развоја нуклеарних програма, укључујући и савремени утицај Русије у овој сфери. Такви увиди доприносе бољем разумевању актуелних енергетских избора и њихових дугорочних импликација, као и позиционирању Института као релевантног саговорника у јавним и стручним дебатама.

Департман ће се такође бавити односом индустријског развоја, економског раста и заштите животне средине, са освртом на историјске обрасце индустријализације, рударства и енергетике. Анализа дугорочних еколошких и социјалних трошкова развојних политика омогућава критичко преиспитивање доминантних развојних парадигми и доприноси формулисању алтернативних приступа који узимају у обзир принципе одрживости и друштвене правде.

Истраживања ће се фокусирати и на критичке аспекте савремених економских развојних изазова – проблеме раста и промишљања о алтернативним моделима кроз пост-раст економију, деколонијалне студије, зелену транзицију и управљање јавним и заједничким добрима. Ове области директно одговарају стратешком фокусу ДЕИТ и служе разумевању комплексних економских система који су дубоко повезани са друштвеним, еколошким, културним, системским и политичким процесима.

Поред наведених активности, у 2026. години ДЕИТ ће се фокусирати на даљем развоју пројекта мапирања индустријског наслеђа Србије (*MapIt*), са посебним освртом на предузећа, производне центре и индустријске локације које су имале историјски

значај за економски развој земље. Активности укључују и припремне активности на пројекту дигитализације релевантне архивске грађе, омогућавајући интеграцију историјских докумената у савремене базе података и платформе за истраживање. Ова активност не само да обезбеђује систематски увид у развој индустрије и технологије у Србији, већ и доприноси очувању културног и економског наслеђа, јачању интердисциплинарних истраживања и подршци стратешким иницијативама Института у области примене резултата у јавним политикама.

Активности обухватају и:

- организацију конференција, семинара и стручних скупова,
- учешће у међународним и домаћим пројектима и конференцијама,
- развој дигиталних алата за истраживање економске историје,
- сарадњу са универзитетима, институтима, јавним институцијама и привредом.

3.3 КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ПРОЈЕКТЕ И ТРАНСФЕР ЗНАЊА

Оперативни план

Канцеларија за пројекте и трансфер знања (ПКТО) представља интерну организациону јединицу Института економских наука задужену за пружање подршке истраживачима у припреми, реализацији и праћењу пројектних активности, као и у областима трансфера знања, дисеминације резултата и сарадње са релевантним екстерним актерима.

Током 2025. године ПКТО је развила интензивну сарадњу са истраживачима Института, пружајући подршку у области информисања о отвореним пројектним позивима, развоја пројектних идеја, припреме пројектних пријава, као и кроз организацију едукативних и неформалних активности. У том периоду, више од 80% истраживача Института користило је неки вид подршке ПКТО, што указује на високу заступљеност ове функције у свакодневном раду Института и потребу за њеним даљим унапређењем.

Истовремено, искуства из досадашњег рада ПКТО указала су на потребу за додатним унапређењем организације рада, нарочито у правцу обједињавања индивидуалних пројектних иницијатива истраживача и њиховог јаснијег повезивања са истраживачким темама и плановима развоја департмана. Ова потреба препозната је и у Стратегији развоја Института економских наука за период 2026–2030. године, у којој су идентификовани изазови везани за распршеност истраживачких тема и недовољну интерну повезаност департмана.

Оперативни план рада ПКТО за 2026. годину дефинише активности, облике подршке и начин рада ПКТО у току једне планске године, у складу са важећим интерним актима Института и циљевима утврђеним Стратегијом развоја Института економских наука за период 2026–2030. године. План је усмерен на унапређење постојећих облика подршке истраживачима, уз израженији департмански приступ, систематичну сарадњу са департманима и усклађивање пројектних активности са њиховим плановима рада.

Током 2026. године активности ПКТО биће организоване у складу са динамиком пројектних позива и потребама департмана и истраживача, уз континуирану стандардизацију процедура, развој пратеће документације и пружање административне и техничке подршке. Оперативни план представља практичан и флексибилан оквир за рад ПКТО у 2026. години и основ за даље унапређење организације пројектног рада на нивоу Института..

Циљеви рада ПКТО у 2026. години

Циљеви рада ПКТО у 2026. години су:

- обезбеђивање континуиране и организоване подршке истраживачима у припреми и реализацији пројеката, у складу са циљевима Стратегије ИЕН који се односе на повећање међународне препознатљивости Института;
- унапређење организације рада кроз систематичну сарадњу са департманима, у циљу смањења дисперзије истраживачких тема и јачања тематског континуитета, како је дефинисано Стратегијом ИЕН;
- унапређење квалитета пројектних идеја и пројектних пријава, са циљем повећања учешћа Института у националним и међународним програмима финансирања;
- подршка трансферу знања и примени резултата истраживања у складу са циљевима Стратегије ИЕН који се односе на друштвену и економску релевантност истраживања;
- јачање интерне сарадње и размене знања међу истраживачима и департманима, у складу са налазима интерне анализе спроведене у оквиру Стратегије ИЕН.

Главни правци рада и активности

Сарадња са департманима

Током 2026. године ПКТО ће развијати редовну и планску сарадњу са свим департманима Института, делујући као интерна јединица подршке у односу на њихове истраживачке теме и развојне правце. У дефинисању овог правца рада ПКТО полази се од тога да су департмани дефинисали истраживачке области уважавајући континуитет у научном раду, а које представљају основу за њихов будући развој. Улога ПКТО је да сагледа истраживачке капацитете сваког департмана из пројектног угла и да их повеже са одговарајућим изворима финансирања.

Уједно, улога ПКТО је да допринесе подстицању иновационих капацитета сваког департмана сходно индивидуалним карактеристикама истраживача, њиховој интерној унутрашњој организацији и могућностима за превођење научних резултата у праксу.

A1 Консултативни састанци са департманима

ПКТО ће организовати консултативне састанке са руководиоцима и истраживачима департмана, са циљем размене информација о: постојећим истраживачким

темама, пројектним идејама у припреми/развијању, текућим пројектима, потенцијалу завршених пројеката (могућностима за наставак и унапређење завршених истраживања) али и плановима даљег развоја департмана и њима припадајућих истраживача.

A2 Сагледавање департманских капацитета у пројектном контексту

На основу размене информација, ПКТО ће сагледати истраживачке теме и пројектна искуства департмана из угла потенцијала за учешће у националним и међународним пројектима, уз пуно поштовање аутономије департмана у дефинисању научних праваца.

A3 Циљано информисање о пројектним позивима

ПКТО ће департманима пружати циљане информације о релевантним пројектним позивима који су тематски и стратешки усклађени са њиховим постојећим истраживачким оквиром и будућим развојем.

Израда микро-планова по департманима

На основу сарадње остварене са департманима (тачка 3.1 оперативног плана ПКТО за 2026. годину) и унапред дефинисаним индивидуалним плановима развоја департмана, ПКТО ће (у сарадњи са свим истраживачима једног департмана) постепено израдити микро-планове рада за сваки департман. Микро-планови су оперативни и радни документи који служе као заједнички алат за департмане и ПКТО у планирању и праћењу пројектних активности. Они не редефинишу истраживачке теме департмана, већ постојеће планове рада превode у пројектни оквир.

Микро-планови нису временски ограничени на једну календарску годину. Имајући у виду да пројектни процеси у већини случајева трају дуже од једне године, микро-планови ће се користити као континуирани плански алат, који се редовно ажурира у складу са променама у окружењу, развојем истраживачких активности и динамиком пројектних позива.

A1 Пројектно структурирање постојећих департманских планова

На основу важећих планова рада и дефинисаних истраживачких тема департмана, ПКТО ће извршити њихово пројектно структурирање, укључујући повезивање тема са релевантним националним и међународним пројектним позивима и идентификацију индикативних временских оквира.

A2 Дефинисање пројектних прилика и подршке ПКТО-а

У оквиру микро-планова објединиће се сагледавање потенцијалних пројектних прилика, оквирних рокова и врсте подршке коју ПКТО може да пружи департманима (информативна, саветодавна, административна, координациона), у складу са капацитетима и приоритетима Института.

A3 Редовно ажурирање и коришћење микро-планова

Микро-планови ће се редовно ажурирати у сарадњи са департманима, у складу са променама у интерним плановима, појавом нових пројектних позива и развојем пројектних иницијатива, и користиће се као оперативна основа за координацију рада департмана и ПКТО-а.

Израда и примена микро-планова доприноси реализацији циљева Стратегије ИЕН кроз унапређење предвидљивости пројектних активности, боље усклађивање истраживачких тема са националним, европским и глобалним истраживачким агендама, као и јачање координације и континуитета пројектног рада на нивоу Института.

Информисање истраживача

Током 2026. године ПКТО ће спроводити редовно и циљано информисање истраживача о актуелним и најављеним позивима за финансирање, релевантним догађајима, обукама, радионицама, као и другим приликама погодним за умрежавање са потенцијалним пројектним партнерима, финансијерима или привредом. Информисање ће бити прилагођено истраживачким темама и капацитетима департмана, са циљем ефикасне и правовремене подршке истраживачима.

Мера и активности описаних тачком 3.3. усклађене су са мерама и активностима Стратегије 2030 а доприносе јачању истраживачких капацитета и видљивости Института, као и оснаживању истраживача у примени концепта трансфера знања.

A1 Квартални преглед пројектних прилика

ПКТО ће припремати и дистрибуирати квартални *newsletter* са сажетим прегледом кључних националних и међународних позива, али и релевантних догађаја од значаја за подизање пројектних капацитета истраживача у циљу развоја департмана. Посебна пажња биће усмерена на пројектне прилике којима се може обезбедити јачање интерног система трансфера знања. Национални и међународни позиви који ће бити претраживани и праћени од стране ПКТО не само током 2026. године већ и у дужем временском периоду биће у складу са истраживачким темама и могућностима департмана, али и стратешким развојем Института. Прегледи пројектних прилика биће хронолошки поређани и стално доступни свим истраживачима путем *Sharepoint-a*.

A2 Циљано информисање по департманима

У складу са истраживачким темама департмана, ПКТО ће слати циљане информације о појединачним позивима или догађајима, уз кратак контекст и препоруку за даље кораке.

A3 Ad hoc обавештења о приоритетним позивима

У случајевима посебно релевантних или временски осетљивих позива, ПКТО ће истраживачима достављати кратка ад хоц обавештења, уз јасно назначене рокове и основне услове за аплицирање.

A4 Интерна евиденција

ПКТО ће водити интерну евиденцију о заинтересованости истраживача за циљано препоручене *webinar*-е, радионице, семинаре и обуке као и о посећености истих. Евиденција ће отворити могућности за интерну и међудепарتمانску поделу знања са циљем ефикаснијих коришћења истраживачких, административних и финансијских ресурса Института у будућности. Уколико буде постојала велика заинтересованост за поједине, тематски специфичне радионице или обуке (попут заштите интелектуалне својине, комерцијализације производа, увод у програме финансирања Европске комисије и друго), ПКТО ће настојати да омогући одржавање таквих радионица на Институту.

Кафа истраживача као неформална активност

Током 2026. године ПКТО ће наставити са реализацијом неформалних активности, попут „Кафе истраживача“, које су усмерене на подизање свести истраживача о значају размене знања, отворености ка сарадњи и укључивања у заједничке иницијативе, како на интерном тако и на екстерном нивоу. Ови сусрети имају информативну и мотивациону улогу, са циљем стварања подстицајног окружења за дељење идеја и искустава. Неформалне активности представљају ефикасан начин приближавања концепта трансфера знања истраживачима Института, као и стварања простора за размену између истраживача, експерата и представника привреде, са фокусом на примену истраживачких резултата у пракси.

A1 Периодични неформални сусрети „Кафа истраживача са...“

ПКТО ће организовати неформалне сусрете истраживача у једноставном и приступачном формату, у просторијама Института, са циљем информисања о актуелним темама, подстицања размене идеја и оснаживања истраживача за сарадњу. У складу са тематским фокусом сусрета и потребама департмана, поједини сусрети могу укључивати учешће истраживача, експерата и представника привреде, ради размене искустава, сагледавања могућности сарадње и примене истраживачких резултата.

A2 Кратки информативни или инспиративни инпут

У оквиру појединих, тематски специфичних сусрета чланови ПКТО или позвани истраживачи, експерти и представници привреде могу дати кратке уводне инпуте (нпр. примери добре праксе, актуелне пројектне прилике, искуства из сарадње), како би се подстакло активно учешће у дискусији, размена знања и идентификација потенцијала за заједничке пројектне и иновационе иницијативе.

A3 Подстицање интерних и екстерних повезивања

ПКТО ће користити ове неформалне сусрете за идентификацију потенцијала за интерну сарадњу између департмана, као и за иницирање екстерних повезивања између истраживача, експерата и представника привреде, у циљу развоја пројектних иницијатива, јачања сарадње са корисницима истраживачких резултата и унапређења система трансфера знања Института.

Тренинзи, радионице и суорганизација догађаја

Током 2026. године ПКТО ће реализовати циљани сет едукативних активности и учествовати у коорганизацији догађаја, у складу са идентификованим потребама истраживача и стратешким приоритетима Института. Фокус активности биће на практичним аспектима припреме и реализације пројекта, размени знања и умрежавању истраживача, чиме се доприноси јачању компетенција и видљивости Института.

Ове активности доприносе остваривању циљева Стратегије '30 у области изградње међународне препознатљивости, побољшање релевантности и утицајности истраживања као и изградњу одрживог и ефикасног рада Института, унапређења квалитета научноистраживачког рада, развоја људских капацитета и јачања сарадње са релевантним националним и међународним актерима,

A1 Циљане интерне радионице и тематске сесије

ПКТО ће организовати интерне радионице и краће тематске сесије посвећене кључним темама пројектног циклуса. У оквиру ових активности, ПКТО ће пружати подршку департамента у организацији специјализованих пројектних догађаја, као што су радионице за развој пројектних идеја, креирање пројектних концепата и иницирање конзорцијума у сарадњи са домаћим и међународним партнерима.

A2 Подршка и коорганизација Форума Horizons of Innovation 2026

ПКТО ће учествовати у подршци и коорганизацији Форума *Horizons of Innovation 2026*, као регионалне платформе за повезивање истраживача, институција и других релевантних актера у области истраживања и иновација, коју Институт континуирано подржава већ две године. Улога ПКТО-а обухватаће програмски допринос, подршку у припреми садржаја и фацилитацију учешћа истраживача Института.

A3 Коришћење екстерних знања и партнерских ресурса

Када је оправдано и изводљиво, ПКТО ће користити екстерне обуке, предаваче и партнерске мреже, укључујући активности повезане са Форумом *Horizons of Innovation*, ради допуне интерних капацитета и рационалног коришћења расположивих ресурса.

Јачање капацитета ПКТО

A1 Ажурирање процедуре за управљање пројектима

У првом кварталу 2026. године ПКТО ће, у сарадњи са Директором Института, ускладити и унапредити постојећу процедуру за управљање пројектима. Потреба за изменама важеће пројектне процедуре проистиче пре свега из планираних промена у организационој структури Института у наредном петогодишњем периоду, дефинисаних Стратегијом 2030.

A2 Унапређење интерне организације рада ПКТО

Искуство из пословања ПКТО током 2025. године указало је на потребу за његовом интерном реорганизацијом. Број истраживача укључених у рад ПКТО биће варијабилан и зависиће пре свега од развијених микропланова департмана. Руководилац ПКТО настојаће да обезбеди укључивање додатних истраживача у рад, уколико се за тим укаже потреба. ПКТО је усвојио праксу квалитетне и континуиране комуникације са административно-техничком службом Института, при чему се административна служба, по потреби, укључује у организацију догађаја, док техничка служба обезбеђује техничке услове за рад ПКТО, као и за формалне и неформалне састанке. Истовремено, план месечних активности Института координира се кроз континуирану комуникацију између ПКТО и Кабинета директора, чиме се омогућава ефикасније коришћење расположивог времена и ограничених ресурса Института.

A3 Ангажовање младих истраживача из редова практиканата ИЕН

У складу са мером унапређења управљачких механизма дефинисаном Стратегијом 2030, као и активношћу успостављања система каријерног развоја и регрутације младих, ПКТО ће допринети њиховој реализацији омогућавањем ангажовања младих истраживача из реда практиканата Института економских наука. У сарадњи са изабраним ментором практиканта, ПКТО ће израдити мини-програма рада младог истраживача (у зависности од трајања праксе), којим ће бити дефинисане основне активности младог истраживача у оквиру ПКТО, начини њихове реализације, временски оквир, као и очекивани исходи.

Уз сарадњу са Директором Института, Руководиоцем департмана, Ментором практиканта и самим практикантом, ПКТО ће у оквиру ове активности допринети припреми интерног извештаја који ће детаљно анализирати релевантне европске истраживачке инфраструктуре, као и услове и могућности за укључивање Института, а у циљу његове интеграције у европски истраживачки простор.

Оперативни план по месецима

Активности ПКТО током 2026. године планиране су фазно, у складу са динамиком пројектних позива и потребама истраживача, чиме се обезбеђује равномерна подршка током целе године и доприноси остваривању циљева дефинисаних Стратегијом'30.

Активности ПКТО током 2026. године планиране су фазно, у складу са динамиком пројектних позива и потребама истраживача, чиме се обезбеђује равномерна подршка током целе године и доприноси остваривању циљева дефинисаних Стратегијом'30.

Временски оквир реализације појединачних активности ПКТО додатно ће се усклађивати у консултацијама са департманима, уз уважавање њихових постојећих радних обавеза, истраживачких активности и периода повећаног ангажовања ван пројектног рада. Посебан акценат биће стављен на усклађивање са расписаним и најављеним пројектним позивима који су од непосредног интереса за департмане, како

би се подршка ПКТО-а пружала у оптималном тренутку и на начин који не ремети редовне истраживачке процесе.

Активности ПКТО током 2026. године планиране су фазно, у складу са динамиком пројектних позива и потребама истраживача, чиме се обезбеђује равномерна подршка током целе године и доприноси остваривању циљева дефинисаних ИЕН Стратегијом.

Временски оквир реализације појединачних активности ПКТО додатно ће се усклађивати у консултацијама са департманима, уз уважавање њихових постојећих радних обавеза, истраживачких активности и периода повећаног ангажовања ван пројектног рада. Посебан акценат биће стављен на усклађивање са расписаним и најављеним пројектним позивима који су од непосредног интереса за департмане, како би се подршка ПКТО-а пружала у оптималном тренутку и на начин који не ремети редовне истраживачке процесе.

Напомена

Оперативни план ПКТО за 2026. годину представља оперативну разраду релевантних циљева и мера дефинисаних Стратегијом развоја Института економских наука за период 2026–2030. године. Истовремено, активности планиране за 2026. годину имају улогу постављања темеља за наредни вишегодишњи период, у којем ће се модели рада, облици подршке и начин сарадње ПКТО-а са департманима даље развијати и унапређивати.

План је конципиран као флексибилан и динамичан оквир, који ће се континуирано ревидирати и прилагођавати на основу редовне комуникације са департманима, појединачним истраживачима, као и у интеракцији са екстерним партнерима и донаторима. На овај начин обезбеђује се дугорочна одрживост активности ПКТО-а, њихова усклађеност са развојним потребама Института и релевантност у променљивом пројектном и истраживачком окружењу.

3.4 КАБИНЕТ ДИРЕКТОРА

Институт економских наука је у периоду од октобра 2022. до октобра 2025. године спроводио трогодишњи програм институционалне трансформације уз финансијску подршку пројекта *SAIGE* који финансирају Светска банка и Европска комисија кроз ИПА програм и Министарство науке. Први корак у имплементацији овог програма био је потписивање два кровна документа са Министарством: најпре Споразума о пружању финансијске подршке 21.10.2022, а недуго затим и потписивање Меморандума о сарадњи и подршци 31.10.2022. године. Подршка кроз пројекат *SAIGE* ће се наставити и у наредном двогодишњем периоду пре свега кроз саветодавне услуге и укључивање у позиве за подршку иновационим пројектима, док ће директна финансијска средства у овом периоду изостати.

Активности директора, односно кабинета директора су оквирно приказане у наредној табели.

Активност/месец	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Интерни позив ИЕН за усавршавање												
Јавне набавке												
Наставак увођења ДМС система												
Остале набавке												
Интерна ревизија												
Ажурирање Информатора о раду												
Програми усавршавања запослених из редова администрације												
Организација научних догађаја												
Реновирање просторија												
Прослава 68 година ИЕН												

Библиотека и интернет центар

У склопу рада библиотеке и интернет центра континуирано се реализују следеће активности:

COBISS

- Редовна евиденција радова истраживача
- Тромесечно слање обавештења истраживачима

Open Journal System

- Редовно оперативно одржавање OJS

Веб презентација ИЕН

- Редовно оперативно одржавање веб презентације

Институционални репозиторијум - ИРИЕС

- Редовно оперативно одржавање ИРИЕС-а
- Редовна евиденција радова истраживача
- Унапређење интерфејса и структуре ИРИЕС-а

База радова за пројекте Министарства

- Редовно оперативно одржавање базе радова ИЕН истраживача

Комерцијалне услуге

- Пружање подршке у изградњи и одржавању инфраструктуре за институционалне репозиторијуме

3.5 МЕДИЈСКА КОМУНИКАЦИЈА

На основу прегледа раста и постигнућа у 2025. години направљена је предикција раста профила у 2026. години.

Фактор успеха	Опис стања у 2025
База пратилаца	Инстаграм је за 6 месеци нарастао на 209 пратилаца (од нуле), уз константан нето месечни раст (просечно 28 нових пратилаца месечно).
Стратешки досег	У августу је успостављена интеграција Инстаграм/Facebook Reels формата, што је омогућило ефикасну алокацију ресурса и опоравак видео ангажмана на Facebook-у
Потврда нише	LinkedIn је постао најбрже растући и најутицајнији канал, остваривши + 111.8% раста импресија у октобру и потврдивши статус примарног B2B/B2G канала.

Платформа	Индикатор	Тренутно (Нов 2025)	Пројекција Дец 2026
Инстаграм	Пратиоци	209	289–300 (+ 38% до + 43%)
	Месечни прегледи	17.000–21.000	25.000–35.000 (+ 45% до + 65%)
LinkedIn	Месечне импресије	+111.8 % (окт)	Стабилан раст (+ 50% до + 100%)
Facebook	Прегледи	Стабилан опоравак	Одржавање нивоа

Напомена : Број импресија и досег су значајнији индикатори успеха од броја пратилаца. Пратиоци могу бити неактивни или ирелевантни. Импресије и досег показују колико људи заправо види садржај ИЕН-а, што директно утиче на остварење стратешких циљева (видљивост истраживања, привлачење младих талената, информисање донатора).

- Потенцијални успех: Ако се стратешке сарадње с партнерима наставе, профил има висок потенцијал за краткорочни, нагли раст. Једна вирална објава (коју партнер подели) може донети 50-100 пратилаца у једном месецу..

У наставку је приказана стратешка анализа перформанси по платформама.

LinkedIn: Професионална доминација и фокус на резултате

- Статус : Најефикаснији канал за досезање стручне и академске заједнице.
- Тренд : Опоравак након лета довео је до експлозивног раста. И даље је доминантан канал за импресије и досег.

- Садржај : Вести о пројектима, учешћу у COST акцијама, достигнућима чланова тима и друштвено релевантна истраживања (нпр. анкета за незапослене жене). Овај садржај генерише висок број реакција и дељења.
- Изазов : Одржавање дискусије (коментари су и даље ретки).

Инстаграм : Одржив раст и снага сарадње

- Статус : Канал са највећим потенцијалом за вирални досег, доминантан код млађе, регионалне публике (18-34 године).
- Тренд : Прегледи су стабилни (преко 17К-21К у Q4), а највећи утицај на раст имали су спољни фактори (дељење садржаја) .
- Садржај : Најаве догађаја (конференције), представљање младих истраживача и интерни догађаји. Иако је удео Реелс-а опао у новембру, почетни раст је доказао ефикасност овог формата.
- Изазов : Одржавање виралног досега без улагања у спонзорисане објаве.

Facebook : Одржавање заједнице и успешна интеграција

- Статус : Примарно служи за ангажовање постојеће, лојалне базе (75% прегледа долази од пратилаца).
- Тренд : Остварен је снажан опоравак у Q4, са стабилним прегледима.
- Стратешки успех: Успостављена интеграција за Reels формат је омогућила да се видео ангажман на Facebook-у опорави, користећи један извор садржаја.
- Изазов : Низак ниво активног ангажовања кроз коментаре

У току 2026. године, Тим за израду и реализацију медијске стратегије ИЕН реализоваће следеће активности:

- Имплементација Медија плана ИЕН за 2026. годину;
- Медијска промоција догађаја организованих од стране ИЕН у складу са календаром догађаја креираним за 2026. годину;
- Медијско извештавање о раду ИЕН кроз слање саопштења за медије и позивања на догађаје ИЕН;
- Промовисање резултата истраживања, научних публикација и студија јавних политика ИЕН;
- Према потреби, организовање индивидуалних тренинга/консултација за запослене пред гостовање у медијима.

Наведене промотивне активности реализоваће се путем сопствених и друштвених медија, као и уз подршку партнера, односно суорганизатора догађаја.

Планиране активности треба да допринесу реализацији следећих циљева:

- Информисање доносилаца одлука у Србији о резултатима истраживања ИЕН и могућностима за имплементацију препорука ИЕН приликом креирања јавних политика.
- Изазивање интересовања релевантних медија за резултате научних истраживања спроведених на ИЕН-у и њихову имплементацију у пракси, као и значају резултата истраживања за целокупну друштвену заједницу.
- Информисање припадника академске заједнице у Србији и иностранству о резултатима научних истраживања спроведених на ИЕН-у и подстицање

научне дискусије у циљу добијања вредних повратних реакција од других истраживача.

- Повећање броја учесника на научним скуповима у организацији ИЕН, као и достављеног броја радова за научне публикације ИЕН.

На основу шестомесечне анализе спроводиће се следеће стратешке мере:

A. Активно тражење и неговање сарадње са другим институцијама:

- Акција: Редовно, стратешки улазити у сарадњу са институцијама попут Економског факултета или сродних истраживачких центара. Доказано је да објава о пракси за студенте Економског факултета и дељење те објаве генерише највећи скок у досегу и новим пратиоцима на Инстаграму (који таргетира младу публику).
- Циљ : Периодично организовати заједничке догађаје, вебинаре или серијале објава које ће партнери делити, чиме се директно привлачи нова публика.

Б. Одржавање и етичност раста Инстаграма:

- Препорука против неорганског раста: Не препоручује се куповина пратилаца (неоргански раст). Такви профили су лажни и не доносе праве посете профилима, не доприносе ангажованости и не конвертују се у посетиоце или учеснике догађаја. Наш досадашњи органски раст је здрав и аутентичан.
- Опција плаћеног оглашавања: могуће је уложити буџет у плаћено рекламирање (*Meta Ads*) , чиме се обезбеђује циљани досег ка специфичној, правој публици.

В. Фокус на најуспешније формате и теме:

- Најбоље пролази (Општи успех): *People-focused content* (Представљање чланова тима/младих истраживача) *Strategic Announcements* (Вести о пројектима и грантовима) и *Relevant research* (Сажетци друштвено релевантних истраживања) .
- Акција : Посветити садржај овим темама и фокусирати се на визуелно привлачне постове за Инстаграм/*Facebook*.

Г. Оптимизација формата и ангажовања:

- Акција : Креирати наменски садржај за повећање коментара на свим платформама (*LinkedIn*: дискусије о истраживању; *Facebook*: питања у вези с вестима).
- Пожељна је куповина *Canva Pro* алата за (\$ 119.99 годишње) ради ефикасније и професионалније израде визуала за све три платформе.

Медиа план

У складу са датумима објаве резултата конкурса за финансирање научних пројеката, објављеним монографијама, учешћа истраживача ИЕН на међународним научним скуповима, студијским боравцима и пленарним предавањима, објаве о овим активностима биће благовремено додате у план објава за 2026. годину. Такође, у складу са датумом публиковања студија јавних политика истраживача ИЕН, објаве о овим и другим публикацијама биће благовремено додате у план објава за 2026. годину.

У креирање медијских објава биће укључени чланови Тима за израду и реализацију медијске стратегије ИЕН, који су задужени да испред припадајућих департмана прикупљају информације о значајним резултатима истраживача. У креирању

објава за налоге на друштвеним мрежама ИЕН, биће коришћени бесплатни софтвери за графички дизајн. У оперативном раду на профилима друштвених мрежа ИЕН биће ангажована др Емилија Цветковић, руководилац Тима.

Утврђена динамика креирања садржаја за сопствене медије ИЕН износиће три објаве месечно. Дефинисана динамика објављивања садржаја ће се повремено интензивирати и износиће више од три објаве месечно у случају када за тим постоји потреба. Предмет извештавања циљне публике и заинтересованих страна ИЕН су:

- Догађаји ИЕН прецизирани планом за 2026. годину;
- Позиви за учешће у научним скуповима ИЕН;
- Учесће истраживача ИЕН у реализацији међународних и националних пројеката;
- Учесће истраживача ИЕН у реализацији пројеката сарадње са привредом и стратешке сарадње;
- Нови бројеви научних часописа *Economic Analysis (EA)* и *Journal of Women's Entrepreneurship and Education (JWEE)*;
- Позив за достављање радова за часописе *EA* и *JWEE*;
- Зборници радова са научних скупова ИЕН;
- Монографије истраживача ИЕН;
- Пленарна предавања, предавања по позиву, студијске посете истраживача ИЕН другим институцијама;
- Остварена сарадња са другим институцијама у земљи и иностранству.

У складу са стратешким опредељењем ИЕН за повећаним ангажовањем у погледу присуства у традиционалним медијима, фокус медијске комуникације треба да буде на промовисању резултата истраживања ИЕН реализованим у оквиру пројеката који су у фази реализације.

Препорука је да се у случају пројеката за које се утврди да имају потенцијал да тематски буду интересантни медијима, следи принцип идентификације релевантних медија и контактирања новинара или уредника редакција са циљем презентовања теме и кључних резултата и указивања на истраживаче ИЕН који би могли да буду саговорници на дате теме.

3.5 ЗАВИСНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ

Институт економских наука је један од оснивача два правна лица као мањински сувласник: Београдске банкарске академије (ББА) и Регионалне агенције за развој и европске интеграције (РАРЕИ). У исто време Институт је један од оснивача Заједнице института Србије (ЗИС), иако у њој не остварује оснивачка права, пошто је заједница оформљена као удружење грађана.

У 2025. години се очекује расподела добити ББА у припадајућем износу од 1,2 милиона динара.

РАРЕИ распоређује 50% остварене добити оснивачима, те се очекује приход од расподеле добити за 2026. годину у износу од 50.000 динара.

Средином 2024. године је формирано ново руководство ЗИС за период од четири године. За члана председништва је изабрана др Исидора Бераха, а директор др Јован Зубовић је изабран за заменика члана председништва.

Као представник ИЕН у МНО за право, економију и друштвене науке, крајем 2021. године изабрана је колегиница др Ивана Домазет на период од 5 година. Као представник ИЕН у комисији за изборе у звања, крајем 2022. године изабран је др Јован Зубовић на период од 4 године. У 2026. се очекује интензивна сарадња са матичним Министарством у вези са консолидацијом система институционалног финансирања, као и унапређења функционисања Фонда за науку. Директор ИЕН је члан радне групе Министарства за израду новог Закона о науци и истраживањима и Стратегије науке и иновација.

У Београду, Децембра 2025. године

Директор
др Јован Зубовић